

Chopins tonträff

Den konstnärliga gestaltningen av Chopins atriumgård har två primära ambitioner: att vara ett inbjudande uppehållsrum för Chopins personal, och ett inspirerande blickfång från byggnadens fönster.

TEXT & FOTO **ANDERS KRÜGER**

INTERMEZZO BESTÅR AV ett golvornament i tre finländska granitsorter, en möbel i Azobeträ, planteringsytor och belysning. Helhetsgestaltningen ger atriumgården en självständig och identitetsskapande karaktär, inramad av byggnadskroppens strama arkitektur i glas och vit betong. De tre granitsorterna, Kuru, Korpilachti, Lieto, valdes för deras visuella karaktärer – ingen av dem dominerar över de andra.

Granitornamentet är baserat på ett uppförstorat moriskt kakelmönster, och består av fyra olika geometriska former som tillsammans bildar ett både komplext och harmoniskt mönster utan centrum. Beträktat från byggnadens övre våningar framstår ornamentet som en serie stora blomsterliknande former som griper in i varandra, och tycks fortsätta in under byggnadens väggar. Låter man blicken vila i ornamentet framträder efter en stund en mängd olika geometrier som ligger dolda i grundmönstret, ornamentet animeras inför den uppmärksamma betraktarens blick. För besökaren i gårdsrummet bildar ornamentet ett nätverk av horisontala linjeförlopp som kontinuerligt förändras i relation till betraktarens position.

PÅ ETT MER konceptuellt plan sänder ornamentet en hälsning till de moriska lärde som mellan 800- och 1400-talet översatte en stor mängd filosofiska, vetenskapliga och medicinska skrifter från grekiska, skriftlös och haft stor betydelse för den västerländska läkarevetenskapens utveckling.

Mötet mellan granitornamentet och planteringsytorna har ett estetiskt egenvärde i ett detaljrikt förlopp.

Växtligheten bryter fram längs byggnadens kanter, och bildar fem mindre grönskande öar inne i granitornamentet, formationer som i en annan skala kan påminna om odlingar av mikroorganismer i ett laboratorium. Planteringsytornas former har skapats genom att ett antal stenar i ornamentet lyfts ut – inga stenar har skurits. Därigenom framhäver planteringsytorna granitornamentets geometri. Belysningspollare är placerade inne i planteringsytorna nära kanten mot granitornamentet, och kastar ett dämpat varmt ljus över grönskan och graniten.

URVALET AV VÄXTER i planteringsytorna har gjorts av White Arkitekter.

Den 18 meter långa möbelen i Azobeträ står centralt i gårdsrummet. Möbelns placering utnyttjar de timmar av direkt solljus som letar sig ned i gårdsrummet under den ljusare delen av året. Utformad som ett robust långbord med förskjutna bänkar ger möbelen möjlighet för varierad användning – sittande eller stående, enskilt eller tillsammans i mindre och större grupper. Vänder man ryggen till bordet fungerar bordskanten som ett ryggstöd. Universell tillgänglighet finns vid bordsändarna samt vid mitten av bordet där bänkarna gör ett uppehåll med plats till rullstol på båda sidor av bordet. Azobé är ett av världens hårdaste och tåligaste träslag. Det motstår väder och vind utan någon behandling, och får med tiden en varm silvergrå ton.

GESTALTNINGENS materialbehandling och detaljering har genomförts med kompromisslös noggrannhet i hant-

Projekt: Intermezzo, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge.

Beställare: Locum.

Arkitekt: White Arkitekter.

Konstnär: Anders Krüger.

Stenleverantör: St: Eriks.

Stenentreprenör: Stenentreprenader i Hesselholm.

verket. Dels på grund av hållbarhetsaspekter och för att minimera underhåll, dels också av omtanke för användarna: Chopins personal. De får ett inbjudande gemensamt vardagsrum för vila och paus, där de förhoppningsvis kan samlas krafter och inspiration till det viktiga och krävande arbetet innanför Chopins väggar. Gestaltningens titel *Intermezzo* är hämtad från den klassiska musikens terminologi och betyder ”ett lättare stycke som uppförs i pausen mellan mer seriösa kompositioner” ... ■

BAKGRUND CHOPIN OCH INTERMEZZO

CHOPIN – Centrum i Huddinge för Operation och Intervention – är en del av Karolinska Universitetssjukhusets utbyggnad och består bland annat av nya operationssalarna och en ny röntgenavdelning. Verksamheten präglas med andra ord av intensiv vårdverksamhet, något som både utemiljön och konsten på platsen måste förhålla sig till.

Caroline Varnauskas har varit ansvarig arkitekt vid White landskap. Hon beskriver Intermezzo som resultatet av ett lyckat samarbete mellan konstnär, arkitekter och beställare.

– Grönskan, det vackra ljusa mönstrade golvet och den ljusa mönstrade innerfasaden, allt samspelar. Det skapar en stillsam oas med uteplatser, där dagsljuset kan nå marken och sprida sig till de intilliggande rummen.

Martin West är projektledare vid Kulturförvaltningen Stockholms läns landsting:

– Det har varit ett omfattande och speciellt uppdrag att få till den fina helhet som är slutresultatet. Anders Krüger har tänkt att allt på gården ska samspela och har diskuterat öppet med White kring rum, växtlighet och funktion. Det fanns frågor om avlutningar mot brunnar för att klara stora regnmängder, kvalitet på sten och skärningar och att kunna lägga stenen. Anders möbler är viktiga, både som visuellt element och för att göra gården levande, säger han.

Anders Einarsson, vid Stenentreprenader i Hesselholm, har varit stenmontören som får stort beröm för det utförda arbetet av konstnären Anders Krüger ("Det kunde inte ha gjorts bättre").

– Plattorna är formatsågade med aquajetteknik. En speciell utmaning var avvattningen eftersom det handlar om utomhusmiljö. Men vi lyckades lägga golvet i 1,5 procents fall mot golvbrunnar, utan att få tandningar i golvet. För att vara säkra på att det skulle fungera så testade vi först med skivor i motsvarande mått tillverkade i plywood, säger Anders Einarsson.

TEXT PETER WILLEBRAND